

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget d. 22-04-2026

Mødedato Onsdag d. 22. april 2026 kl. 15:00

Mødested Rådhuset, Mødelokale Domkirken - 129

Mødedeltagere Marie-Louise Brehm Nielsen, Merete Meyer, Holger Schou
Rasmussen, Vibeke Grave, Anes Halilovic, Henrik Jacobsen, Cecilie
Louise Stabell, Benny Damgaard, Leif Utermöhl, Birthe
Lauridsen, Allan Blak

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering fra Business Lolland-Falster.....	4
Samling af Specialskolen.....	5
Budgetopfølgning 28. februar 2026.....	7
H.N. Andersen Kollegiet - Budget 2026-2027.....	11
Mellefinansiering af foreningsprojekter.....	13
Endelig vedtagelse - Kommuneplantillæg og lokalplan for feriehotel på Svanehøj i Bandholm.....	15
Rammeaftale for skovrejsning i Lolland Kommune.....	19
Skovrejsningsaftale for Stensø og Holeby.....	22
Kommissorium for hybrid-energi park Nordvestlolland.....	24
Konkurrenceudsættelse af fælleskøkkenet.....	26
Annullering af retningslinje om tjenestefri til ulønnede beredskabsopgaver.....	29
Boligpolitisk handleplan 2026-27.....	30
Beslutningssag - Principgodkendelse af i størrelsesorden 74 almene boliger på Hatten-grundene i N	32
Tryghedsaftale 2026-2029.....	34
Forslag til ændring af afholdelsessted for byrådsmøder.....	36
Revidering af Byrådets forretningsorden.....	37
Åben orientering.....	39
Lukket: Hjemtagelse af drift og vedligehold af gadelysanlægget.....	40
Lukket: Bodelingsaftale.....	41
Lukket: Lukket orientering.....	42
Godkendelse af referat.....	43

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-16-25

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden til Økonomi- og Erhvervsudvalgsmødet den 22. april 2026.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 2: Orientering fra Business Lolland-Falster

00.01.00-G01-6-26

Sagsfremstilling

Orientering fra Business Lolland-Falster

Direktør Mikkel Wesselhoff er inviteret til udvalgmødet kl. 15.00.

Beslutning

Orientering taget til efterretning.

Punkt 3: Samling af Specialskolen

17.00.00-G01-21-25

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Økonomi- og Erhvervsudvalget den 22. april 2026

Samling af Specialskolen blev behandlet på BSFKU 9. marts og siden har ØKE 18. marts behandlet og godkendt købt af bygningsmasse til Ungdomsskolen. I forlængelse af det gives med denne sag en orientering om processen med samling af Specialskolen og flytning af Ungdomsskolen. Sagen tages afsæt i de slides, der blev præsenteret for BSFKU 9. marts (vedhæftet dagsorden), men der suppleres også med en kort status på byggeprogrammet, tidplan og budget.

Sagsresumé

Med denne sag orienteres Børne-, Skole, Fritids- og Kulturudvalget om arbejdet med budgetforligets punkt om samling af Specialskolen. Indledningsvis orienteres kort om grundlaget for at bedrive Specialundervisning samt hvilke lokale organiseringer og procedurer, det har medført.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budgetforliget for 2026 blev det besluttet at samle Specialskolen på 2 matrikler i henholdsvis Maribo og Nakskov med en samlet ramme på 20 mio. kr. til samling af Specialskolen og de afledte konsekvenser. Beslutning blev stadfæstet i konstitueringsaftale for de nye byråd med ordlyden om "at konstitueringspartierne vil arbejde for, at den forestående sammenlægning af specialskolen hæver kvaliteten i undervisningstilbuddet".

Specialskolen samles på henholdsvis Blæsenborgmatriklen i Maribo, samt på Gyvelvej i Nakskov, hvor Ungdomsskolen har til huse i dag. Det indebærer, at der skal findes en anden bygningsmasse til den fortsatte drift af Ungdomsskolen i Nakskov.

Den samlede økonomiske ramme skal derfor både anvendes til anskaffelse af bygningsmasse til Ungdomsskolen, renovering af bygninger, etablering af udeområder samt flytning.

Involvering - op til beslutning har der været informationsmøder med både forældre og personale om mulighederne og konsekvensen af at samle Specialskolen på 2 matrikler. Ambitionen er en større faglighed i Specialskolen samt større fleksibilitet til at sammensætte homogene og funktionelle børnegrupper, men det indebærer også, at elever skal flytte og samles med nye børn og muligvis nye lærere og pædagoger samt at en del medarbejdere får nye arbejdssteder.

For at holde forældrene orienteret om processen er der etableret en hjemmeside til formålet, ligesom der sendes hyppige nyhedsbreve ud. Forældre og medarbejdere har desuden været inviteret til Gyvelvej for at se de nye rammer.

I forbindelse med afviklede skolehjem-samtaler er alle forældre til børn på Specialskolen blevet spurgt til hvor de helst ser, deres barn kommer til at gå i skole og det tages med i skolens analysearbejde af den samlede børnegruppe, for at skabe lærende faglige og sociale miljøer i både Maribo og Nakskov.

Generelt opleves en konstruktiv proces med både forældre og medarbejdere og for at holde kommunikationen åben og transparent er der oprettet følgende hjemmeside omkring processen:

<https://www.lolland.dk/borger/boern-og-familie/skole-og-undervisning/samling-af-specialskolen-lolland>

Byggeproces - der er etableret et samarbejde med DP arkitekter om udarbejdelse af et byggeprogram for både Special- og Ungdomsskolen nye bygningsmasse og der er løbende dialog om at få de pædagogiske behov til læringsmiljøer og de lovgivningsmæssige krav til at mødes inden for den samlede økonomiske ramme. Der forventes et endeligt byggeprogram med tilhørende økonomi i løbet af marts.

Den kommende proces - den foreløbige tidplan peger på, at Ungdomsskolen kan fraflytte Gyvelvej i løbet af efteråret, mens Specialskolen kan flytte ind på Gyvelvej og til jul. Når det endelige byggeprogram ligger klart, vil tidsplanen blive opdateret og det vil være muligt at estimere hvornår henholdsvis Ungdomsskolen og Specialskolen kan flytte.

Projektledelsen folder processen mere ud i gennemgangen af punktet.

Vedhæftet punktet er præsentationen samt eksempel på nyhedsbrev.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Børne-, Skole-, Fritids- og Kulturudvalget tager orienteringen til efterretning.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Børne-, Skole-, Fritids- og Kulturudvalget , den 9. marts 2026, punkt 4:

Orienteringen taget til efterretning.

Beslutning

Orientering taget til efterretning.

Behandlingsplan

Børne-, Skole-, Fritids- og Kulturudvalget

Bilag

Samling af Specialskolen og flytning af Ungdomsskolen marts26

Nyhedsbrev_februar_samling_af_Specialskolen

Punkt 4: Budgetopfølgning 28. februar 2026

00.32.00-Ø00-28-24

Sagsresumé

Sagen omhandler årets første budgetopfølgning pr. 28. februar 2026.

Sagen er en beslutningssag.

Sagsfremstilling

Det er årets første opfølgning og viser forventningerne til 2026.

Samlet set forventes et mindreforbrug på 6,3 mio. kr., hvilket er 131,7 mio. kr. bedre end det korrigerede budget.

Når der ses bort fra forventede overførsler til 2027 samt bevillingsreserven, udgør forbedringen 40,4 mio. kr.

Resultat, mio. kr.	Korrigeret budget	Forventet regnskab	Forventet afvigelse	Forventede overførsler og bevillingsreserven	Afvigelse uden forventede overførsler og bevillingsreserven
Indtægter (skatter og tilskud)	-4.359,8	-4.368,0	-8,2	0,0	-8,2
Driftsudgifter	4.360,5	4.237,0	-123,5	-91,3	-32,2
Renter	13,9	13,9	0,0	0,0	0,0
Anlæg	110,8	110,8	0,0	0,0	0,0
Resultat i alt	125,4	-6,3	-131,7	-91,3	-40,4

Afvigelsen fra budgettet kan primært henføres til tre forhold:

- Mindreforbrug på arbejdsmarkedsområdet (38,7 mio. kr.)
Udgifterne er lavere end forventet, særligt til varig forsørgelse. Skønnet er dog forbundet med usikkerhed, da opfølgningen sker tidligt på året.
- Merforbrug på serviceområderne (12,3 mio. kr.)
På tværs af de øvrige udvalg ses et samlet merforbrug, hovedsageligt på socialområdet vedrørende tilbud til voksne med særlige behov. Dog er det udgifter, som delvist modsvarer af mindreforbrug på overførselsområderne, og det samlede pres på økonomien er dermed begrænset.
- Merindtægter fra tilskud (8,2 mio. kr.)
Indtægterne er øget som følge af midler fra finanslovsaftalen og den grønne trepart.

Indtægter

Lolland Kommune modtager i 2026 tilskud på i alt 8,2 mio. kr. fra henholdsvis finanslovsaftalen vedrørende mere pædagogisk personale og lavere forældrebetaling (7,3 mio. kr.) samt den grønne trepart (0,9 mio. kr.).

Der foreslås på den baggrund en samlet negativ tillægsbevilling på 8,2 mio. kr. på tilskud og udligning.

Drift

Samlet set forventes mindreudgifter på 32,2 mio. kr. på driften, når der ses bort fra de skønnede overførsler til 2027 og bevillingsreserven, der tilføres kassen. Mindreforbruget dækker over modsatrettede bevægelser, idet serviceudgifterne

forventes at overstige det korrigerede budget med 12,3 mio. kr., mens udgifterne til overførsler og øvrige ikke-serviceområder forventes at ligge 44,5 mio. kr. under budgettet.

Det samlede mindreforbrug kan primært henføres til Social- og Arbejdsmarkedsudvalget med et forventet mindreforbrug på 38,7 mio. kr., hvilket især skyldes lavere udgifter til varig forsørgelse. Det skal dog bemærkes, at der på dette tidlige tidspunkt er usikkerhed forbundet med skønnet.

På de øvrige udvalg forventes et samlet merforbrug på 6,5 mio. kr. De samlede serviceudgifter forventes dermed at ligge 2 mio. kr. under kommunens serviceramme, hvilket indebærer, at udviklingen bør følges tæt.

En nærmere gennemgang af afvigelserne på driften fremgår af bilag 1.

Der foreslås samlet set negative tillægsbevillinger på 29,4 mio. kr. til driften, hvoraf flytningen af bevillingsreserven fra drift til kasse udgør den primære del.

Anlæg

De samlede anlægsudgifter forventes at udgøre 110,8 mio. kr., svarende til det korrigerede budget. Det vurderes på nuværende tidspunkt, at rammen kan overholdes, men der er fortsat usikkerhed om det endelige forbrug.

Der foreslås tre omplaceringer på anlægsområde, som samlet set er udgiftsneutrale og dermed uden konsekvens for kassen.

Likviditet

Kommunens gennemsnitslikviditet udgjorde 139,3 mio. kr. ultimo februar, knap 17 mio. kr. højere end sidste år. Forventningen er, at likviditeten falder til cirka 59 mio. kr. ved årets udgang, blandt andet på grund af anlægsforbrug (110,8 mio. kr.) og kassetræk (35,4 mio. kr.), mens hjemtagelse af lån (90,7 mio. kr.) midlertidigt styrker likviditeten. Tidligere udsving skyldes tilbagebetaling af efterregulerede ejendomsskatter og låneoptag. Endelig kan yderligere tilbagebetalinger, lån eller ændret anlægsforbrug påvirke likviditeten markant.

Økonomi

Bevillingsmæssige konsekvenser som følge af denne budgetopfølgning:

Område	Indgår i indstillingspunkt	Bevilling mio. kr.	Bevilling i alt, mio. kr.
Drift			-29,4
Klima-, Teknik - og Miljøudvalget	1	-1,1	
Børne-, Skole-, Fritids- og Kulturudvalget	2, 3	-0,04	
Sundheds- og Ældreudvalget	4	-0,1	
Social- og Arbejdsmarkedsudvalget	5, 6, 7	-0,2	
Økonomi- og Erhvervsudvalget	8, 9, 10	-28,0	
Anlæg			0,0
Udgifter til nedrivning af bygninger i landsbyer	11	10,8	
Ej disponerede nedrivningspulje	12	-6,0	

Tilskud fra ministeriet til nedrivning af bygninger i landsbyer	13	-4,8	
Finansiering			-8,2
Tilskud og udligning - tilskud til mere personale og lavere forældrebetaling i dagtilbud	14	-7,3	
Tilskud og udligning - indtægter i forbindelse med Grøn Trepert	15	-0,9	
Samlet kassehenlæggelse			-37,6

Nedenfor er vist de forventede bevillingsmæssige udeståender på driften, der ikke er medtaget.

Udvalg	Mio. kr.
Klima-, Teknik - og Miljøudvalget	3,8
Sundheds- og Ældreudvalget	2,6
Social- og Arbejdsmarkedsudvalget	-38,5
Forventet mindreudgift i alt	-32,1

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lolland Kommunes principper for økonomistyring.

Indstilling

Administrationen foreslår,

1. at der til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget gives en negativ tillægsbevilling på 1,1 mio. kr. i 2026 og i efterfølgende år vedrørende samling af forsikringer på kommunens varevogne og busser med videre. Beløbet budgetomplaceres til Økonomi- og Erhvervsudvalget.
2. at der til Børne-, Skole-, Fritids- og Kulturudvalget gives en negativ tillægsbevilling på 77.000 kr. i 2026 og i efterfølgende år vedrørende samling af forsikringer på kommunens varevogne og busser med videre. Beløbet budgetomplaceres til Økonomi- og Erhvervsudvalget.
3. at der til Børne-, Skole-, Fritids- og Kulturudvalget gives en tillægsbevilling på 41.000 kr. i 2026 og i efterfølgende år vedrørende organisationsændring på Borgerservice og Bibliotekerne. Beløbet budgetomplaceres fra Økonomi- og Erhvervsudvalget.
4. at der til Sundheds- og Ældreudvalget gives en negativ tillægsbevilling på 72.000 kr. i 2026 og i efterfølgende år vedrørende samling af forsikringer på kommunens varevogne og busser med videre. Beløbet budgetomplaceres til Økonomi- og Erhvervsudvalget.
5. at der til Social- og Arbejdsmarkedsudvalget gives en tillægsbevilling på 63.000 kr. i 2026 til dækning af den kommunale egenfinansiering på projektet Femern Agency. Beløbet finansieres af kassen via bevillingsreserven.
6. at der til Social- og Arbejdsmarkedsudvalget gives en negativ tillægsbevilling på 0,1 mio. kr. i 2026 og i efterfølgende år vedrørende samling af forsikringer på kommunens varevogne og busser med videre. Beløbet budgetomplaceres til Økonomi- og Erhvervsudvalget.
7. at der til Social- og Arbejdsmarkedsudvalget gives en negativ tillægsbevilling på 0,1 mio. kr. i 2026 og i efterfølgende år vedrørende leje af svømmehal, da tilbuddet ikke længere er aktivt. Beløbet tilføres kassen via bevillingsreserven.
8. at der til Økonomi- og Erhvervsudvalget gives en negativ tillægsbevilling på 29,4 mio. kr. til Økonomi- og Erhvervsudvalget vedrørende overførsel af bevillingsreserven til kassen.

9. at der til Økonomi- og Erhvervsudvalget gives en negativ tillægsbevilling på 41.000 kr. i 2026 og i efterfølgende år vedrørende organisationsændring på Borgerservice og Bibliotekerne. Beløbet budgetomplaceres til Børne-, Skole-, Fritids- og Kulturudvalget.
10. at der til Økonomi- og Erhvervsudvalget gives en tillægsbevilling på 1,4 mio. kr. i 2026 og i efterfølgende år vedrørende samling af forsikringer på kommunens varevogne og busser med videre på Økonomi- og Erhvervsudvalgets område. Beløbet budgetomplaceres fra de øvrige udvalg.
  - alt i alt en kassetilførsel på 29,4 mio. kr. fra driften -
11. at der på anlæg gives en tillægsbevilling på 10,8 mio. kr. i 2026 vedrørende udgifter til nedrivning af bygninger i landsbyer.
12. at der på anlæg gives en negativ tillægsbevilling på 6 mio. kr. i 2026 fra den ej disponerede nedrivningspulje.
13. at der på anlæg gives en negativ tillægsbevilling på 4,8 mio. kr. i 2026 til indtægt vedrørende tilskud fra ministeriet til nedrivning af bygninger i landsbyer.
14. at der til tilskud og udligning gives en negativ tillægsbevilling på 7,3 mio. kr. i 2026 vedrørende tilskud til mere personale og lavere forældrebetaling i dagtilbud.
15. at der til tilskud og udligning gives en negativ tillægsbevilling på 0,9 mio. kr. i 2026, 0,5 mio. kr. i 2027 og 2028 og 0,4 mio. kr. i 2029 vedrørende indtægter i forbindelse med Grøn Trepark.
  - alt i alt en kassetilførsel på 37,6 mio. kr. -

Beslutning

Indstilles godkendt.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, idet der ikke er enighed i anlægsbudgettet.

Behandlingsplan

Sagen behandles i Økonomi- og Erhvervsudvalget og afgøres af Byrådet.

Bilag

Bilag 1_Budgetopfølgning 28. februar 2026

Bilag 2 Økonomisk ordbog, Lolland Kommune, revideret april 2026

Punkt 5: H.N. Andersen Kollegiet - Budget 2026-2027

00.32.00-G01-27-19

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning i byrådet.

Bestyrelsen for H.N. Andersen Kollegiet har fremsendt budget for perioden 1. august 2026 til 31. juli 2027 til godkendelse af Lolland Kommunes byråd.

Bestyrelsen har den 16. marts 2026 godkendt budgettet for 2026-2027 med tilhørende bemærkninger og forbehold.

Sagsfremstilling

H.N Andersen Kollegies budget er for perioden 1. august 2026 til 31. juli 2026. Budgettet er ifølge bestyrelsens bemærkninger udarbejdet efter gældende lovgivning, som foreskriver, at der skal være balance mellem kollegiets indtægter og udgifter.

Bestyrelsen indstiller, at der i budgetåret gennemføres vedligehold og fornyelser jævnfør vedligeholdelsesplan af den 10. februar 2025. Der er afsat 557.000 kr. til formålet. Der vedligeholdes ud fra en vurdering af nødvendighed, hvilket kan medføre tidsmæssige forskydninger mellem vedligeholdelsesplanen og selve udførelsen.

Budgettet indeholder ingen huslejestigning, idet lejeniveauet er et vigtigt parameter for at undgå højere lejetab. Bestyrelsen oplyser, at målgruppen - unge under uddannelse - har et begrænset rådighedsbeløb, og de er særligt følsomme overfor huslejestigninger. Seneste huslejeregulering blev gennemført pr. 1. oktober 2024.

Kollegiets samlede udgifter for budgetåret udgør 2,6 mio. kr. og modsvares af tilsvarende indtægter, inklusive tilskud fra Lolland Kommune - tilskuddet udgør 200.000 kr.. De samlede udgifter er 11.000 kr. højere end de tilsvarende udgifter i budgettet for 2025-2026.

Bestyrelsen gør i forbindelse med fremsendelsen af budgettet for perioden 1. august 2026 til 31. juli 2027, i lighed med tidligere år, opmærksom på følgende forbehold og forudsætninger vedrørende det udarbejdede budget:

- Statslåne afvikles med 150.000 kr./år efter aftale med Statens Administration.
- Opsparede likvider er øremærket til vedligehold og fornyelser.
- Jævnfør aftale med Lolland Kommune foretages der vedligehold og fornyelser efter vurdering af prioritet/nødvendighed, og vedligeholdelsesplanen følges dermed ikke isoleret set pr. år.
- Budgettet tager udgangspunkt i en systematisk tilretning af forventede udgifter og indtægter.
- Alle poster er pris- og lønfremskrevet.
- Fortsat tilskud fra Lolland Kommune på 200.000 kr.
- Lejetabet er fastsat til 8,5%

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Som tilsynsførende myndighed skal Lolland Kommune godkende kollegiets budget forinden regnskabsårets start.

Indstilling

Administrationen indstiller:

- At kollegiets budget for perioden 1. august 2026 til 31. juli 2027 indstilles godkendt med de af bestyrelsens og økonomisektorens anførte bemærkninger.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Sagen afgøres af byrådet.

Bilag

H.N. Andersen budget 2026-2027

Punkt 6: Mellefinansiering af foreningsprojekter

00.34.00-Ø00-1-24

Sagsresumé

Økonomi- og Erhvervsudvalget anmodes om at tage stilling til, hvorvidt den nuværende praksis for mellefinansiering af foreningers almennyttige projekter skal videreføres, samt til rammerne for en fremadrettet ordning.

Sagsfremstilling

Kommunen har en praksis for at tilbyde mellefinansiering til lokale foreninger, der har opnået tilsagn om tilskud fra eksterne fonde eller puljer. Formålet er at sikre, at foreningerne kan igangsætte og gennemføre projekter, selvom de ikke har den nødvendige likviditet til at afholde udgifterne, forud for udbetaling af tilskud.

Mellefinansiering er i mange tilfælde en forudsætning for realisering af projekter, idet tilskud typisk først udbetales ved projektets afslutning, når alle udgifter er afholdt og dokumenteret.

Der kan i dag søges mellefinansiering via to ordninger:

- En politisk prioriteret pulje under Børne-, Skole-, Fritids- og Kulturudvalget på 0,8 mio. kr., som er målrettet foreninger inden for landsbyklyngernes geografi (ekskl. Nakskov og Maribo). Når puljen er opbrugt, kan nye ansøgninger først imødekommes, når midler tilbagebetales til puljen.
- En ordning under Økonomi- og Erhvervsudvalget via en mellemregningskonto, som er åben for alle foreninger, og hvor der ikke er fastsat en beløbsmæssig minimumsgrænse.

Kommunen har tidligere ydet mellefinansiering til en række projekter, herunder bl.a. reovering af Vindeby Mølle, etablering af fodgængerbro ved Kramnitze Strand, nyt tag på Holeby Medborgerhus samt reovering af Kramnitze Kulturhus.

Administrationen vurderer, at det fortsat er hensigtsmæssigt, at kommunen kan tilbyde mellefinansiering inden for klart definerede rammer. Uden denne mulighed er der risiko for, at projekter ikke realiseres, hvilket kan reducere aktivitetsniveauet og udviklingen i lokalsamfundene.

På den baggrund foreslår administrationen følgende rammer for mellefinansiering:

- Administrationen bemyndiges til at behandle ansøgninger om mellefinansiering op til 0,8 mio. kr.
- Ansøgninger over 0,8 mio. kr. forelægges Økonomi- og Erhvervsudvalget til godkendelse
- Mellefinansiering ydes via en mellemregningskonto inden for en samlet likviditetsramme på maksimalt 10 mio. kr.
- Projekter skal have et almennyttigt formål og komme borgere, foreningsliv eller partnerskaber med kommunal deltagelse til gode
- Udbetaling forudsætter, at projektets samlede finansiering er dokumenteret og endeligt på plads

Økonomi

Mellefinansiering ydes som et midlertidigt likviditetsudlæg og påvirker ikke kommunens serviceramme, men indebærer en binding af kommunens likviditet i projektperioden.

Den foreslåede ramme på op til 10 mio. kr. fastlægger en øvre grænse for den samlede likviditetsmæssige eksponering og bidrager dermed til at skabe forudsigelighed i kommunens økonomistyring.

Ordningen forudsætter, at projekterne har opnået endeligt tilsagn om ekstern finansiering, hvilket reducerer risikoen for tab. Der vil dog fortsat være en begrænset risiko for manglende tilbagebetaling, eksempelvis hvis projektet ikke gennemføres i overensstemmelse med tilsagnsvilkårene. Kommunen har dog hidtil ikke haft tab på projekter, hvor der er ydet mellefinansiering.

Mellefinansieringen forventes samtidig at have en afledt positiv økonomisk effekt, idet den muliggør realisering af projekter med ekstern medfinansiering, som ellers ikke ville blive gennemført.

Samlet set vurderes ordningen at være økonomisk håndterbar inden for de foreslåede rammer, under forudsætning af løbende opfølgning og styring af kommunens likviditet.

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

- Kommunen fortsat kan yde mellemfinansiering inden for de beskrevne rammer
- Administrationen bemyndiges til at godkende mellemfinansiering op til 0,8 mio. kr.
- Ansøgninger om mellemfinansiering over 0,8 mio. kr. forelægges Økonomi- og Erhvervsudvalget til godkendelse

Beslutning

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Økonomi- og erhvervsudvalget

Byrådet

Punkt 7: Endelig vedtagelse - Kommuneplantillæg og lokalplan for feriehotel på Svanevej i Bandholm

01.02.05-P16-29-24

Historik

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget besluttede den 11. august 2025 at igangsætte udarbejdelse af kommuneplantillæg og lokalplan for feriehotel på Svanevej i Bandholm.

Den 18. december 2025 godkendte Byrådet "Forslag til Kommuneplantillæg 1 Feriehotel på Svanevej i Bandholm" og "Forslag til Lokalplan 360-168 Feriehotel på Svanevej i Bandholm", og planerne blev sendt i offentlig høring i 8 uger.

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets møde den 13. april 2026 - Endelig godkendelse af Kommuneplantillæg og Lokalplan for feriehotel på Svanevej i Bandholm.

"Forslag til Kommuneplantillæg 1 Feriehotel på Svanevej i Bandholm" og "Forslag til Lokalplan 360-168 Feriehotel på Svanevej i Bandholm" har været i offentlig høring fra den 5. januar til den 4. marts 2026.

Der har været afholdt et borgermøde den 23. februar 2026, hvor der deltog ca. 60 borgere.

I forbindelse med den offentlige høring af planforslagene er der indkommet 4 høringsvar (**Bilag 3**).

I høringsvaret fra Lolland Forsyning gøres der opmærksom på en faktuel fejl, som vil blive rettet i den endelige lokalplan.

Lolland-Falsters Stift har i deres høringsvar skrevet, at de ikke gør indsigelse mod lokalplanforslaget.

I høringsvarene fra henholdsvis genboen og Menighedsrådet, er der en række bekymringer, spørgsmål og forslag til ændringer til følgende emner:

- Bebyggelsesprocent.
- Omfang og placering af byggefelt foran den bevaringsværdige bygning.
- Parkeringspladser.
- Belysning.
- Friarealer.
- Vejadgang.
- Beplantning.

Høringsvarene er behandlet i "Notat om bemærkninger til høring og ændringer til forslag til kommuneplantillæg og lokalplan for feriehotel på Svanevej i Bandholm" (**Bilag 4**). Notatet indeholder et resumé af de indkomne høringsvar og Teknik- og Miljømyndighedens bemærkninger og forslag til ændringer af lokalplanen. De specifikke forslag til ændringer både administrationens, og dem der foreslås på baggrund af høringsvarene, fremgår af "Ændringsoversigt" (**Bilag 5**).

De væsentligste forslag til ændringer er forslag om at lave byggefeltet mindre, krav om tæt beplantning ved etablering af nye parkeringspladser og krav om pullertbelysning i stedet for belysning på lampestandere i op til 4 meters højde.

De nævnte tre forslag til ændringer har været sendt i høring hos berørte naboer og ejerne af det kommende feriehotel fra den 9. til den 24. marts 2026.

Der er kommet svar fra genboen, som har yderligere ønsker til bestemmelser, der skal sikre, at belysning fra parkeringsarealer ikke generer naboerne.

Bestemmelsen omkring beplantning er på den baggrund foreslået ændret. Høringsvaret og den ændrede bestemmelse kan ses i ovennævnte notater (Bilag 4 og Bilag 5).

"Kommuneplantillæg 1 Feriehotel på Svanevej i Bandholm" til vedtagelse (**Bilag 6**) kan ses i en digital udgave på: <https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?TillaegId=127>

"Lokalplan 360-168 Feriehotel på Svanevej i Bandholm" til vedtagelse (**Bilag 7**) kan ses i en digital udgave på:
<https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?LokalplanId=517>

Supplerende indstilling til mødet den 13. april 2026

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet indstiller,

at "Kommuneplantillæg 1 Feriehotel på Svanevej i Bandholm" og "Lokalplan 360-168 Feriehotel på Svanevej i Bandholm" med foreslåede ændringer, vedtages endeligt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget om at indstille til Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet, at "Forslag til Kommuneplantillæg 1 Feriehotel på Svanevej i Bandholm" og "Forslag til Lokalplan 360-168 Feriehotel på Svanevej i Bandholm" godkendes og sendes i otte ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune ønsker at give mulighed for, at det tidligere Svanevej Ældrecenter i Bandholm, kan ombygges og anvendes som feriehotel.

De nye ejere af ejendommen ønsker at indrette et moderne, ubemandet hotel med respekt for bygningens eksisterende arkitektur, struktur og funktioner. Hotellet skal fremadrettet kunne rumme op mod 45-50 hotelværelser med afsæt i ca. 35 værelser i eksisterende bygningsmasse.

I kommuneplanen og den nuværende lokalplan er området udlagt til offentligt formål - plejecenter mv. Da hverken kommuneplanens ramme eller lokalplanen giver mulighed for feriehotel, skal der udarbejdes et tillæg til kommuneplanen og en ny lokalplan, for at projektet kan realiseres.

Med "Forslag Kommuneplantillæg 1 Feriehotel på Svanevej i Bandholm" (**Bilag 1**) og "Forslag til Lokalplan 360-168 Feriehotel på Svanevej i Bandholm" (**Bilag 2**) fastlægges områdets anvendelse til rekreativt område, og der gives dermed mulighed for, at der kan etableres hotelvirksomhed på ejendommen som et feriehotel eller lignende.

Lokalplanen giver mulighed for, at bygningsarealet kan udvides med en tilbygning i 1 eller 2 etager med en bygningshøjde på højst 8,5 meter og forøger bebyggelsesprocenten fra de nuværende 40 til 55. Med lokalplanen udpeges den ældste del af bygningerne som bevaringsværdig, og der fastlægges bestemmelser, som sikrer, at ny bebyggelse indpasses i området.

"Forslag til Kommuneplantillæg 1 Feriehotel på Svanevej i Bandholm" kan ses i en digital udgave på
<https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?TillægId=127>

"Forslag til Lokalplan 360-168 Feriehotel på Svanevej i Bandholm" kan ses i en digital udgave på
<https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?LokalplanId=517>

Sagen forelægges for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, men også for Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet, da der er tale om ændret anvendelse af området, som ifølge planlovens bestemmelser er en væsentlig ændring af plangrundlaget.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lovgrundlag

Planloven og miljøvurderingsloven.

Området ligger indenfor kommuneplanramme "363-4.D.2 Offentligt område ved Rolighedsvej i Bandholm", der udlægger området til offentligt formål - plejecenter mv. Kommuneplanens ramme giver ikke mulighed for feriehotel. Der skal derfor udarbejdes et tillæg til kommuneplanen. Omdannelsen til feriehotel er i overensstemmelse med kommuneplanens hovedstruktur, hvor Bandholm er udpeget som et turismecenter.

Lokalplan

Området er omfattet af den eksisterende "Lokalplan 363-18 Bandholm by", vedtaget af Maribo Kommune i 1982. Lokalplanen fastlægger området til offentligt formål (plejehjem). Lokalplanen vil blive ophævet for det aktuelle område, når den nye lokalplan vedtages.

Miljøvurdering

Ifølge miljøvurderingsloven skal der foretages en miljøvurdering af planer, hvis gennemførelse kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

På baggrund af en miljøscreening har Lolland Kommune efter lovens § 10 vurderet, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering, da planerne ikke vurderes at danne grundlag for byggeri og anlæg, der medfører en væsentlig indvirkning på miljøet, hverken indenfor eller udenfor planområdet. Lolland Kommune har i vurderingen lagt vægt på, at området i forvejen er bebygget, og at der kun planlægges for en mindre ændring af anvendelsen af området. Planerne vurderes derfor kun at kunne medføre mindre påvirkninger på miljøet i forhold til områdets anvendelse i dag.

Det er samtidig vurderet, at planerne ikke påvirker et internationalt naturbeskyttelsesområde. Planområdet grænser op til et Natura 2000-område (N173 Smålandsfarvandet nord for Lolland). Planområdet omfatter et eksisterende byområde, hvor anvendelses- og byggemulighederne ikke ændres væsentligt med vedtagelse af planerne.

Høring/Udtalelse

Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan skal ifølge planlovens regler sendes i 8 ugers offentlig høring. Planloven fastlægger, at høringsperioden skal være mindst 8 uger, når der er tale om ændret anvendelse af et område.

Administrationen anbefaler, at der i høringsperioden afholdes borgermøde, hvor der orienteres om planerne for området.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet indstiller:

- at "Forslag til Kommuneplantillæg 1 Feriehotel på Svanevej i Bandholm" og "Forslag til Lokalplan 360-168 Feriehotel på Svanevej i Bandholm" godkendes og sendes i otte ugers offentlig høring.
- at der i høringsperioden afholdes borgermøde, hvor der orienteres om planerne for området.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget 2022 til 2025, den 1. december 2025, punkt 4:

Fraværende: Per Kim Nielsen, Muj Berisha

Anbefales godkendt i Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet. Det anbefales, at byggetilladelse til tilbygning på ejendommen behandles i et kommende Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget 2022 til 2025, den 11. december 2025, punkt 7:

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt, dog med vilkår om, at byggetilladelse til tilbygning på ejendommen behandles i et kommende møde i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Beslutning fra Byrådet 2022 til 2025, den 18. december 2025, punkt 7:

Godkendt med vilkår om, at byggetilladelse til tilbygning på ejendommen behandles i et kommende møde i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 13. april 2026, punkt 7:

Godkend som indstillet.

Benny Damgaard erklæredes inhabil og deltog ikke under punktets behandling.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Benny Damgaard erklæredes inhabil og deltog ikke under punktets behandling.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Forslag til Kommuneplantillæg 1 Feriehotel på Svanevej i Bandholm_undt.

Bilag 2 - Forslag til Lokalplan 360-168 Feriehotel på Svanevej i Bandholm_undt.

Bilag 3 - Høringssvar til lokalplan for Svanevej i Bandholm_undt.

Bilag 4 - Notat om bemærkninger og ændringer til forslag til Lokalplan 360-168_tilg.

Bilag 5 - Ændringsoversigt til Lokalplan 360-168_undt

Bilag 6 - Til vedtagelse - Tillæg 1 Feriehotel på Svanevej i Bandholm_undt.

Bilag 7 - Til vedtagelse - Lokalplan 360-168 Feriehotel på Svanevej i Bandholm_undt.

Punkt 8: Rammeaftale for skovrejsning i Lolland Kommune

01.13.23-P20-1-24

Historik

Lolland Kommune og Naturstyrelsen har siden 2007 arbejdet på, at etablere nye skov- og naturområder i Lolland Kommune med udgangspunkt i aftalen mellem Miljøministeriet og Lolland Kommune indgået den 19. april 2007 og som sluttede den 6. maj 2024. Ambitionen var dengang at der skulle etableres 110 ha nye offentlige skov- og naturområder omkring Nakskov. På de 17 år blev der etableret 108 ha offentlige skov- og naturområder omkring Nakskov og en ringsti til at binde det sammen, 25 ha skov- og naturområder ved Holeby og 50 ha ved Rødby.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 13. april 2026. Der skal tages stilling til fornyelse af frivillig rammeaftale med Naturstyrelsen og etablering af ny skov i Lolland Kommune.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune er den sjette skovfattigste kommune i Danmark med kun 8,4 % skov (8.539 ha), hvis man ser bort fra bykommunerne og de små ø-kommuner. På landsgennemsnit er der 13,3 % skov. Samtidig er der kun 0,2 % af kommunens areal der er offentlig skov og kommunen er dermed den fjerde skovfattigste af alle landets kommuner, når vi kigger på offentlig skov. Samtidig er der meget få statsejede skove da de i alt kun dækker et areal på 190 ha.

Med "Rammeaftale om etablering af bynær og grundvandsbeskyttende fredskov - Projekt - Mere skov og natur på Lolland" **Bilag 1**, bygges der videre på skovrejsningsaftalen fra 2007, med et mål om at der etableres 200 ha nye offentlige skov og naturarealer inden for 20 år.

Formålet med rammeaftalen er at etablere ny skov i Lolland Kommune med et eller flere af følgende formål:

- bynær offentlig skov med fokus på rekreative muligheder,
- mere natur og CO₂-binding samt at
- beskytte grundvandet med henblik på at sikre, at der også i fremtiden kan indvindes rent grundvand til drikkevand i Lolland Kommune.

De nye skovområder rejses i udgangspunktet som "urørt skov", hvilket vil sige at der ikke sker tømmerproduktion i skovene.

Aftalen er primært en aftale om fordeling af den økonomiske byrde ved etablering af ny skov i Lolland Kommune.

De konkrete skov- og naturprojekter etableres på baggrund af konkrete underaftaler der behandles politisk efterhånden som nye projekter bliver mulige.

Aftalen rummer desuden bestemmelser om:

- at der tinglyses en servitut om grundvandsbeskyttelse på arealerne
- bestemmelser omkring håndtering af bygninger på arealerne
- forkøbsret for Lolland Kommune hvis staten en dag beslutter at sælge arealerne,
- krav om at det tinglyses at adgangen til skovene skal være som til offentlige skove hvis de sælges til private.
- CO₂ -lagring i forhold til CSR/det grønne regnskab 62% tilskrives kommunen og 38 % Naturstyrelsen (Fordeling efter totalomkostninger til etablering).
- inddragelse af offentligheden
- håndtering af tvister
- mulighed for genforhandling

Økonomi

Aftalen beskriver en samlet ramme til jordkøb og etablering af nye skov- og naturområder på 79 mio. kr. over 20 år i 2026 priser. Aftalen er betinget af at Naturstyrelsen fortsat får bevillinger på finansloven, og at Lolland Kommune kan godkende de konkrete projekter, herunder afsætte bevillinger til køb af jord til skovrejsning i de 20 år rammeaftalen vil være gældende.

Fordelingen af finansieringen fremgår af nedenstående tabel.

Aktiviteter	Naturstyrelsen	Lolland Kommune	I alt
Køb af jord	16,25 mio. kr.	48,75 mio. kr.	65,00 mio. kr.
Anlæg af skov	6,00 mio. kr.		6,00 mio. kr.
Naturgenopretning og friluftsfaciliteter	2,00 mio. kr.		2,00 mio. kr.
Handelsudgifter, pleje, mv.	6,00 mio. kr.		6,00 mio. kr.
Total	30,25 mio. kr.	48,75 mio. kr.	79,00 mio. kr.
Procentvis fordeling	38 %	62 %	100 %

Lolland Kommune skal jf. aftalen dække 75 % af jordkøbet i alt 48,75 mio. kr., svarende til 2,44 mio. kr./år de næste 20 år. Lolland Kommune dækker dermed 62 % af etableringsomkostningerne, mens Naturstyrelsen dækker 38 %. Naturstyrelsen står derimod for 100 % af fremtidige driftsomkostninger og evt. indtægter fra skov- og naturarealerne.

Betalingen for jordkøb til Naturstyrelsen kan ske ved:

1. *Betaling af medfinansiering* - Ved et konkret projekt betaler Lolland Kommune sin del af købssummen senest ved overtagelse af et konkret areal. Hertil kan der sættes penge af i budgettet i forbindelse med indgåelse af underaftale.
2. *Afbetalingsordning* - I forbindelse med et konkret projekt, laves der en aftale om afbetalingsordning med Naturstyrelsen. Hertil kan der sættes penge af i budgettet i forbindelse med indgåelse af underaftalen.
3. *Opsparingsordning* - Lolland Kommune betaler et fast beløb til Naturstyrelsen hvert år i en periode, f.eks. 2,44 mio. kr. de næste 20 år. Ordningen er fleksibel så man kan indgå aftalen for en kortere årrække undervejs i de kommende 20 år.

Aftalen giver mulighed for, at parterne kan komme med arealer de allerede har erhvervet af anden vej. Det kan f.eks. være byudviklingsarealer hvor der lægges et grønt område ind eksisterende by og et nyt erhvervsområde, men også andre arealer hvor det kan være hensigtsmæssigt/ønsket at der rejses skov. Værdien af de arealer der indskydes i projektet fastsættes ud fra den aktuelle gennemsnitlige pris for landbrugsjord i lokalområdet.

Aftalen giver desuden mulighed for, at der kan komme eksternt finansiering, fra f.eks. vandværker, Lolland Forsyning, lokale virksomheder, energiselskaber, naboer, fondsmidler, EU-finansiering mv. Den eksterne finansiering kan tælle med på både Naturstyrelsens side eller Lolland Kommunes side, alt efter hvordan den bringes i spil.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Skovloven

Bekendtgørelse om offentlighedens inddragelse ved store naturforvaltningsprojekter

Indstilling

Administrationen indstiller at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget, samt Byrådet

1. godkender "Rammeaftale om etablering af bynær og grundvandsbeskyttende fredskov - Projekt - Mere skov og natur på Lolland".
2. tager stilling til finansiering af skovrejsningen i forbindelse med de fremtidige konkrete skovrejsningsprojekter (underaftaler i ht. rammeaftalen).

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 13. april 2026, punkt 8:

Godkendt.

Nye projekter afventer afklaring af øvrige tiltag, særligt grøn trepart.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik-, og Miljøudvalget

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Byrådet

Bilag

Bilag 1 - Rammeaftale om etablering af bynær og grundvandsbeskyttende fredskov

Punkt 9: Skovrejsningsaftale for Stensø og Holeby

01.13.23-P20-2-24

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 13. april 2026. Der skal tages stilling til igangsætning af to skovrejsningsprojekter i henhold til ny rammeaftale med Naturstyrelsen om skovrejsning i Lolland Kommune.

Sagsfremstilling

"Skovrejsningsaftale for Stensø og Holeby" **Bilag 1**, er første underaftale til "Rammeaftale om mere skov og natur på Lolland" mellem Lolland Kommune og Naturstyrelsen.

Aftalen omfatter ca. 24 ha på Stensø ved Nakskov, der overdrages til Naturstyrelsen, samt et område på ca. 15 ha ved Holeby som Naturstyrelsen nu kan fastholde til skovrejsning.

Området ved Stensø er i lokalplan "360-159 Nakskov havn og erhvervsområde Stensø" udlagt til "Grønt område - Bufferzone" og kan bl.a. anvendes til skovrejsning. Lokalplanen fastlægger der skal kunne etableres en vej gennem området mellem Skandsen og Maglehøjvej. Med den trafikløsning der er fundet ind til vingelageret er der ikke længere behov for en større vej, mellem Skandsen og Maglehøjvej, men der kan opstå behov for at der skal etableres en nødvej afhængigt af hvordan erhvervsområdet udvikler sig. Aftalen sikrer at der er plads til vejudlæg på 5 m brede hvis behovet opstår i fremtiden, uden at Lolland Kommune skal købe arealet tilbage.

Med skovrejsningen på Stensø færdiggøres visionen fra 2007 om en grøn ring om byen koblet sammen af ringstien. Arealet som ringstien ligger på overdrages til Naturstyrelsen, men vedligehold af stien ligger fortsat i Lolland Kommune.

Naturstyrelsens arealer skulle i princippet have været solgt videre da der ikke var en aftale om at rejse mere skov i Lolland Kommune, men med aftalen sikres det at der etableres nye offentlige skov- og naturområder der binder de eksisterende offentlige skov- og naturområder bedre sammen, der bliver et større sammenhængende skov- og naturareal, helt tæt på byen.

Både i Nakskov og Holeby skabes der nye muligheder for borgernes rekreative muligheder.

Økonomi

I forbindelse med aftalen overdrager Lolland Kommune ca. 24 ha til Naturstyrelsen og Naturstyrelsen undlader at sælge deres arealer.

Værdien af de ca. 24 ha på Stensø fastsættes til 7,8 mio. kr., og værdien af de ca. 15 ha ved Holeby fastsættes til 4,9 mio. kr.

Senest med udgangen af 2032 opgør Naturstyrelsen og orienterer Lolland Kommune om, hvad der har været af udgifter til anlæg af skov, etablering af natur, etablering af vej og sti, handelsudgifter, pleje mv. i faktiske tal, og i 2026 tal.

Restbeløbet til arealopkøb jf. Rammeaftalens afsnit 4.2 er herefter 52,3 mio. kr., heraf 39,2 mio. kr. fra Lolland Kommune og 13,1 mio. kr. fra Naturstyrelsen i 2026 tal.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget, samt Byrådet indstiller, at "Skovrejsningsaftale for Stensø og Holeby" godkendes.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 13. april 2026, punkt 9:

Godkendt.

Redegørelse for økonomien i Stensø-projektet vedlægges sagen.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Imod stemte, Birthe Lauridsen, Enhedslisten, idet der ikke er enighed i værdiansættelsen for Stensø-området.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Byrådet

Bilag

Notat om økonomien i Stensø-projektet

Bilag 1 - Skovrejsningsaftale for Stensø og Holeby

Punkt 10: Kommissorium for hybrid-energipark Nordvestlolland

01.02.17-A00-1-26

Sagsresumé

Der skal tages stilling til Kommissorium for arbejdet med en *hybridpark* for produktion af vedvarende energi på Nordvestlolland. Arbejdet med hybridparken vil kunne danne grundlag for en *Lollandsmodel* for fremtidig planlægning af vedvarende energi-anlæg, hvor der allerede i planlægningsfasen sker en inddragelse af øvrige hensyn til udvikling og lokale interesser.

Sagsfremstilling

I konstitueringsaftalen for det politiske arbejde frem mod 2029 er det angivet at konstitueringspartierne bakker op om et projekt med at etablere et *hybridanlæg* ved Frederiksdal på Nordvestlolland. Forsøgsprojektet ses som et godt grundlag for, hvordan der i fremtiden kan arbejdes med etablering af grønne energianlæg der tilgodeser f.eks. naboforhold, ejerformer, natur og rekreative hensyn. (s. 7 i Konstitueringsaftalen - *vedlagt*).

En hybridpark til produktion af vedvarende energi består typisk af en kombination af solceller, vindmøller og/eller større batterianlæg (BESS). Foruden den grønne energiproduktion giver hybridparker potentiale for lokal erhvervsudvikling, lokal værdiskabelse og naturhensyn – men rummer ofte også komplekse afvejninger mellem landskab, lokalsamfund, biodiversitet, vandmiljøindsatser, samt energibehov.

Der er derfor behov for en tydeligere model for, hvordan kommunen fremadrettet kan arbejde åbent, strategisk og borgernært med denne type projekter.

På den baggrund har administrationen i Lolland Kommune sammen med sekretariatet for Partnerskabet Ren Energi Lolland (REEL) udarbejdet *vedlagte* forslag til kommissorium for arbejdet med at definere en hybridpark i lollandsk kontekst med udgangspunkt i Nordvestlolland hybridcasen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik og Miljøudvalget anbefaler kommissoriet godkendt af Økonomi- og Erhvervsudvalget, samt Byrådet.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 13. april 2026, punkt 12:

Indstilles godkendt.

Danmarksdemokraterne stemmer imod, da det ikke fremgår af materialet, hvor lang forsøgsperioden er.

Beslutning

Birthe Lauridsen, Enhedslisten, stillede følgende ændringsforslag:

”At der indgår kritikerne i arbejdsgruppen, som ikke eksklusivt er fra nærområdet”.

For ændringsforslaget stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten.

Øvrige medlemmer af Økonomi- og Erhvervsudvalget stemte imod.

Ændringsforslaget faldt.

Herefter blev sagens oprindelige indstilling behandlet:

Sagens oprindelige indstilling indstilles godkendt, dog med den tilføjelse, at der skal indgå interesser fra lokalområdet. Lokalområdet defineres som udgangspunkt som inden for en radius af 5 km, men aftales endeligt i projektgruppen.

Imod stemte Benny Damgaard, Danmarksdemokraterne, idet det ikke fremgår af materialet hvor lang forsøgsperioden er.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, idet det som forsøgsprojekt har en for snæver gruppe med.

Behandlingsplan

Klima- Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget, samt Byrådet.

Bilag

Politisk-aftale-2026-til-2029_UA

Kommissorium - Nordvestlolland Hybridpark (Forslag)

Punkt 11: Konkurrenceudsættelse af fælleskøkkenet

00.01.00-G01-10-26

Historik

Ejerkredsen har ved tidligere sagsfremstilling *konkurrenceudsættelse af fælleskøkkenet i 2024* godkendt konkurrenceudsættelse af Fælleskøkkenet.

Der er ved sagsfremstilling samt ved supplerende sagsfremstilling i 2025 godkendt konkurrenceudsættelse og tidsplan for gennemførsel af konkurrenceudsættelse.

Der er nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Guldborgsund og Lolland kommuner samt fra Region Sjælland. Arbejdsgruppen refererer til en Styregruppe med én direktør fra hver organisation.

Arbejdsgruppen har undersøgt mulighederne for en konkurrenceudsættelse af fælleskøkkenet, herunder især Fælleskøkkenets attraktivitet på markedet samt proces for en konkurrenceudsættelse.

Fælleskøkkenet I/S ejes i dag i Fællesskab imellem Region Sjælland, Guldborgsund Kommune og Lolland Kommune med følgende fordeling

Region Sjælland: 21,7%

Lolland Kommune: 38,9%

Guldborgsund Kommune: 39,4%

Der er udarbejdet en interessentaftale, der regulerer forholdet imellem de 3 interessenter. Fælleskøkkenet I/S er i dag organiseret som en selvstændig enhed med en direktør og 74 årsværk fordelt på 90 medarbejdere.

I forbindelse med udarbejdelse af materiale til konkurrenceudsættelse, er Arbejds- og Styregruppen blevet bekendt med forhold vedrørende bygningsforhold på Fælleskøkkenet, der påvirker tidsplanen for konkurrenceudsættelsen og salget af ejendommen.

Sagsresumé

Proces og nedslagpunkter i udbudsmaterialet beskrives. Status på salg af Fælleskøkkenet præsenteres med opdateret tidsplan.

Sagen er lagt op som orientering.

Sagsfremstilling

Status på udbudsmateriale

Udbudsmaterialet er i den afsluttende fase af udarbejdelse.

Udbudsmaterialet indeholder betingelser for salg af køkken såvel som krav til fremadrettet levering af fødevarerleverancer til alle tre nuværende Ejere. Køber af køkkenet forpligtes til at indgå de udarbejdede leveringskontrakter.

Leveringskontrakter

Der er udarbejdet tre individuelle leveringskontrakter – én for hver af de nuværende Ejere. Leveringskontrakterne træder i kraft ved gennemført salg af Fælleskøkkenet og gennemført implementering, og er en betingelse for, at Køber kan overtage køkkenet. Hver af de nuværende Ejere, vil fremadrettet have et standard kunde/leverandør forhold til Køber af Fælleskøkkenet, der sikrer fortsat levering af madservice.

Leveringskontrakterne har en løbetid på 10 år for Lolland og Guldborgsund Kommuner.

Leveringskontrakten har en løbetid på 4 år for Region Sjælland.

Den angivne løbetid kan fraviges ved opsigelse eller forlængelse.

Kravspecifikation

Der er udarbejdet tre individuelle Kravspecifikationer. Hver Kravspecifikation beskriver den ydelse der skal leveres til modtageren. Kravspecifikationer er udarbejdet af en faglig arbejdsgruppe, hvor Region Sjælland, Lolland og Guldborgsund Kommune, har bidraget med faglig(e) medarbejder(e) der dagligt beskæftiger sig med madleverancer fra Fælleskøkkenet.

Kvalitetskrav til madleverancer

Kvalitetskrav til leverancerne fastlægges i henhold til den enkelte interessents behov, samt den ”Nationale Kosthåndbog” samt ”Anbefalinger for den Danske Institutionskost. Anbefalingerne opdateres løbende, og er udarbejdet af Sundhedsstyrelsen, DTU Fødevareinstituttet og Miljø- og Fødevareministeriet – Fødevarestyrelsen.

Ved ændringer eller opdateringer i de officielle anbefalinger, skal Køber tilpasse sin produktion herefter.

Udvælgelse af Købere

Udbudsmaterialet opfordrer alle interesserede købere til at deltage i processen. Maksimalt tre (3) købere vil blive inviteret til at fremsende skriftligt materiale.

Såfremt mere end tre potentielle købere udviser interesse, vil de tre købere blive udvalgt på baggrund af købers I) Dokumenteret erfaring med at overtage og videreføre etablerede madproduktionsfaciliteter inkl. medarbejdere. II) Dokumenteret erfaring med at etablere og drifte madproduktionsfaciliteter inkl. medarbejdere, og III) Vedlagte beskrivelser, der dokumenterer, at Køber har en plan for overtagelse og opstart af køkkenet.

Punkterne er opstillet i prioriteret rækkefølge, dvs. potentielle Købere der kan dokumentere I) prioriteres, så II) osv., indtil op til tre potentielle Købere er udvalgt.

Ved vurdering vil relevans og antal af den fremlagte dokumentation indgå.

Evaluerings af indkomne tilbud

De endelige tilbud vil blive vurderet og evalueret på baggrund af følgende:

Ejerne foretager en samlet vurdering af tilbudsgivernes tilbud, hvor pris og kvalitet for fødevareleverancer salgspris for ejendommen indgår i vurderingen.

Ved evaluering af kvalitet indgår

1. Fleksibilitet
2. Procedure ved bestilling
3. Produktsammensætning
4. Implementering
5. Medarbejdere og udviklingspotentiale
6. Sikring af stabile leverancer
7. IT-sikkerhed
8. Bæredygtighed og Grøn omstilling

Fastholdelse

Der foretages fuld virksomhedsoverdragelse i henhold til gældende lovgivning, for at sikre, at alle medarbejdere kan fortsætte beskæftigelse hos Køber.

Kontrakterne indeholder muligheden for at kommende, nye fødevareleverancer og behov kan anskaffes på kontrakterne. Dette med henblik på at sikre et fortsat grundlag for et konkurrencedygtigt og rentabelt produktionskøkken i Sakskøbing.

Bygningsmæssig stand

Der foreligger pt. en verserende voldgiftssag, der vedrører Fælleskøkkenets bygningsmæssige stand herunder tagkonstruktionen.

Alle forhold omkring Fælleskøkkenets bygningsmæssige stand skal belyses og udbedres af Ejerne inden et salg gennemføres, så det medfører sikkerhed for såvel Ejere som kommende Køber.

Tidsplan

Belysning og udbedring af Fælleskøkkenets bygningsmæssige stand, vurderes at tage 6 måneder. Udbedringer forventes påbegyndt hurtigst muligt.

Offentliggørelse af udbud: ultimo august 2026.

Ny ejers overtagelse af Fælleskøkkenet 1. januar 2027.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Sundheds- og Ældreudvalget, den 15. april 2026, punkt 5:

Fraværende: Anders Bo Jørgensen

Taget til efterretning.

Beslutning

Orientering taget til efterretning.

Behandlingsplan

Sundheds- og Ældreudvalget
Økonomi- og Erhvervsudvalget

Punkt 12: Annullering af retningslinje om tjenestefri til ulønnede beredskabsopgaver

81.00.00-G01-6-25

Historik

Byrådet godkendte d. 27. maj 2025 Retningslinje om tjenestefri til ulønnede beredskabsopgaver, hvilket betyder at medarbejdere, som er reservister hos Forsvaret, frivillige hos Hjemmeværnet, Beredskabsstyrelsen, Kystredningstjenesten eller hos Lolland- Falster Brandvæsen, kan få op til 5 dages tjenestefri med løn om året. Ved 5 dage forstås samlet 37 timer, hvis medarbejderen er ansat på fuld tid. Dette reguleres efter medarbejderens arbejdstidsnorm.

Sagsresumé

På baggrund af udmelding til kommunerne fra KL viser det sig, at der ikke er hjemmel til Lolland Kommunes retningslinje om tjenestefrihed til ulønnede beredskabsopgaver. Administrationen indstiller derfor til, at retningslinjen annulleres.

Sagsfremstilling

KL har d. 13. marts 2026 rettet henvendelse til landets kommuner om muligheden for lokalt at fastsætte, at medarbejdere med tilknytning til forsvar, beredskaberne eller hjemmeværnet kan holde fri med løn i et antal dage om året til at deltage i aktiviteter i denne sammenhæng.

KL oplyser, at en kommune har indført en sådan ordning, som giver ret til frihed med løn i op til 5 dage om året. Denne ordning er blevet undersøgt af Ankestyrelsen i en tilsynssag, og Ankestyrelsen har den 6. marts 2026 afgivet udtalelse i sagen (se bilag). Ankestyrelsen har konkluderet, at der ikke er hjemmel til at give sådan frihed med løn, og Ankestyrelsen henviser i den sammenhæng til ”opgavefordelingsprincippet”, hvorefter kommunerne ikke kan betale sine ansatte for at varetage opgaver, hvor ansvaret for opgavevaretagelsen er henlagt til staten. Ankestyrelsen lægger vægt på, at ansvaret for varetagelsen af opgaver vedrørende landets forsvar og beredskab er henlagt til staten.

Ankestyrelsen peger i øvrigt på, at en sådan ordning ikke kan indføres uden udtrykkelig lovhjemmel. Ankestyrelsen tager ikke endelig stilling til, om der er tale om et løn- og ansættelsesvilkår, som Kommunernes Lønningsnævn vil kunne godkende i henhold til kommunestyrelsesloven § 67.

Byrådet vedtog d. 27. maj 2025 Lolland Kommunes retningslinje om tjenestefrihed til ulønnede beredskabsopgaver, der giver ret til 5 dages tjenestefrihed med løn om året til sådanne opgaver. På baggrund af ovenstående må det konkluderes, at der ikke er hjemmel til retningslinjen.

Administrationen indstiller således, at Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender at retningslinjen annulleres.

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1) Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til Byrådet, at retningslinje om tjenestefrihed til ulønnede beredskabsopgaver annulleres med øjeblikkelig virkning.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Byrådet

Bilag

Udtalelse fra Ankestyrelsen

Punkt 13: Boligpolitisk handleplan 2026-27

03.00.00-P15-2-26

Sagsresumé

Økonomi- og Erhvervsudvalget havde 18. marts 2026 temamøde om boligudvikling. På temamødet blev forslag til Boligpolitisk Handleplan for 2026-27 gennemgået. På april mødet bliver administrationens oplæg til Boligpolitisk handleplan for 2026-2027 indstillet til godkendelse.

Sagsfremstilling

Den boligpolitiske handleplan udgør det konkrete redskab og prioriteringsværktøj, der skal indfri målsætningerne om både at kunne tilbyde attraktive og tidssvarende boliger og fjerne utidssvarende overskudsboliger. Dette for at sikre relevante boliger til kommunens borgere og potentielle tilflyttere.

Som opfølgning på afrapporteringen på det boligpolitiske fyrtårn i december 2025 samt temamødet i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 18. marts, er der udarbejdet et revideret forslag til boligpolitisk handleplan for perioden 2026-2027 - Bilag 1.

Den boligpolitiske handleplan består af 3 dele:

- Første del udgør selve rammesætningen for arbejdet i form af fyrtårnets overordnede målsætninger og hvordan kommunen kan arbejde med at realisere målsætningerne.
- Anden del udgør kort- og projektoversigt over aktuelle projekter, herunder angivelse af ejerforhold, projektypologi, antal boliger og status for boligprojekterne. Desuden en samlet fremskrivning på realisering af boligprojekterne i de to hovedbyer.
- Den tredje del udgør administrationens anbefaling til policy og prioritering af konkrete boligprojekter i handleplanens periode 2026-2027.

De tidligere års prioriteringer har overvejende bestået i udbud og salg af kommunalt ejede grunde samt videreførelse og færdiggørelse af allerede igangværende processer. I dette handleplansforslag er der fortsat en række projekter, der skal afsluttes, mens tyngden i de nye tiltag handler om igangsættelse af vanskelige fortætningsbyggerier i bykernene samt afprøvning af mere fællesskabsorienteret profilbyggeri. Dertil kommer strategiske indsatser som opkøb og parkerings- og friarealsstrategi.

Der er stort overlap med tidligere planer, dels fordi de enkelte projekter strækker sig ud over de to år, som en handleplan omfatter, dels fordi mange processer gennemløbes igen i lyset af tidligere projekter og den generelle udvikling i byerne. Det gælder f.eks. afklaring af forhold omkring grunde og afsøgning af alternative konstruktioner. Et konkret eksempel er byggegrunden på Ringvejen i Nakskov, der er blevet en mulighed efter nedrivning af den tidligere daginstitution.

I fht. status- og prognose-delen er det værd at hæfte sig ved flg. justeringer (ud over nogle tidsmæssige forskydninger) i forhold til sidste år:

- Sydkaj er registreret som færdigt
- Sognefogedvænget og Tornsangervej er sat ind som halv ibrugtagning i 2025 og halvt i 2026
- Granfeldts Gård er sat ind som sandsynlig med 26 boliger (lejligheder)
- Briggen er pillet ud
- Mange af sidste års sandsynlige projekter er nu sikre, fordi der foreligger skema B

Bilag 2 oplister forskelle og ligheder mellem dette års forslag til boligpolitisk handleplan og sidste års plan.

Indstilling

At Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender forslag til Boligpolitisk Handleplan, herunder den foreslåede politiske prioritering.

Beslutning

Godkendt.,

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten.

Behandlingsplan

Økonomi- og erhvervsudvalget

Bilag

Bilag 1 - Forslag til Boligpolitisk handleplan 2026-2027_UNDT

Bilag 2 - Læsevejledning til boligpolitisk handleplaner 2025-27

Punkt 14: Beslutningssag - Principgodkendelse af i størrelsesorden 74 almene boliger på Hatten-grundene i Nakskov og Maribo

03.02.00-P19-1-26

Sagsresumé

Boligforeningen Lolland ansøger om principiel politisk opbakning til udviklingen af et alment boligprojekt bestående af 34+40 almene boliger på de tidligere P. Hattens & Co.-grunde i hhv. Maribo og Nakskov samt kommunale matrikler i Østergade i Nakskov. Projektet er et samlet projekt i to etaper, startende i Maribo og siden i Nakskov.

Projektet følger den delegerede bygherremodel, hvor boligorganisationen uddelegerer bygherrollerollen til en privat udvikler og kommunen godkender projektets hovedelementer og økonomi efter almenboliglovens regler.

Projektet er i overensstemmelse med fyrtårnet Boligudvikling og specifikt målet om at opføre flere nye og tidssvarende lejeboliger i bymidterne (princip om fortætning).

Sagsfremstilling

Administrationen præsenterer Hatten-projektet på udvalgsrådet.

Boligforeningen Lolland har gennem en længere periode haft kig på de to Hatten-grunde i hhv. Nakskov og Maribo. Boligforeningen har undersøgt forskellige veje at gå i forbindelse med at realisere et boligprojekt, se bilag vedr. historik og projektindhold.

Boligforeningen har entret med en privat udvikler, Skibsted Ejendomme, mhp. at opføre almene boliger efter den delegerede bygherremodel. Skibsted Ejendomme har indgået betinget købsaftale med grundejer mhp. erhvervelse af ejendommene beliggende i Jernbanegade 6-10 i Maribo (matrikel 45A, Maribo Bygrunde med samlet areal på 4.062 m²) og ejendommen Østergade 7-13 i Nakskov (matrikelnr. 418, 419A og 419B alle Nakskov Bygrunde med samlet areal på 3.439m²). Desuden er der dialog om erhvervelse af den kommunale grund Østergade 14-16, som er besluttet ryddet.

Projektet-etapen i Maribo omfatter 34 boliger på 2 og 3 værelser og 75–89 m² med et samlet bruttoetageareal på ca. 2.746 m². Den eksisterende nedslidte erhvervsbebyggelse nedrives og der lægges op til en bebyggelse bestående af 5 korte længehuse i hhv. 2 og 3 etager.

Boligerne højere end stueplan tilgås via altangang og trapper i gavlene. De to blokke med 3 etager er forsynet med central elevator og altangange. Således består op i mod ¾ af bebyggelsen af tilgængelighedsboliger. Der etableres fællesfaciliteter grønne gårdrum samt parkeringsløsninger integreret i bebyggelsen. Se bilag 2 samt 4-8.

Projektet i Nakskov omfatter 40 boliger fordelt på 2 korte og 2 lange længer identiske med dem i Maribo og med et samlet bruttoetageareal på ca. 3.449 m². Desuden bliver en eksisterende bevaringsværdig bygning omdannet til fælleshus (120 m²). Der etableres parkeringspladser, grønne opholdsrum og LAR-løsninger. Se bilag 3.

Boligprojektet vil foruden at tilføre i omegnen af 74 tidssvarende lejeboliger også bidrage til en fortætning og fornyelse i bymidterne. Der vil ske fjernelse af nedslidte erhvervsbygninger og tilføres flere moderne boliger, der understøtter bosætningen og boligrotation. Byggerierne vil henvende sig til en bred målgruppe som tæller både singler og mindre familier, unge og ældre. Den store andel boliger med tilgængelighed betyder, at beboere med funktionsnedsættelser vil kunne bo i afdelingen, og at den også vil kunne udgøre rammen som næstsidste bolig.

Der opleves aktuelt en stor efterspørgsel på lejeboliger. Dette skyldes flere forhold, herunder det lange aftræk i boligbyggeri-sager og ikke mindst i renoveringssager i den almene sektor. Samtidig medfører de fysiske helhedsplaner i Nakskov for Klørvænget, Birkevænget og Rosenparken alle en reduktion i antallet af lejeboliger.

Den interne urbanisering betyder at efterspørgslen på boliger i kommunens hovedbyer er størst, og administrationen vurderer at en tilførsel af tidssvarende lejeboliger vil være med til at forny boligmassen samt afbøde en del af knapheden. Boliger i bymidterne vil desuden bidrage til fortætning, forskønnelse og nye funktioner.

Økonomi

Rammebeløbet fastsætter den øvre grænse for anskaffelsessummen og vil blive endeligt vurderet ved Skema A-behandling. Projektet forventes at kunne holde sig inden for de gældende økonomiske rammer, bl.a. via modulært byggeri

og begrænset CO2-aftryk.

Maksimumsbeløb for almene familieboliger i 2. kvartal 2026 = (Kr. pr. bolig x antal boliger) + (Kr. pr. m2 x areal i m2), hvor "Kr. pr. bolig" og "Kr. pr. m2" er hhv. 416.320 kr. og 20.210 kr. Et byggeri med 74 boliger og 6.195 m2 boligareal vil således maksimalt have en samlet anskaffelsessum på 156.008.630 kr.

Almene familieboliger finansieres aktuelt ved 2% beboerindsud, 86-90% realkreditlån og 8-12% kommunalt grundkapitallån. Andelen bestemmes af boligstørrelsen, hvor der aktuelt er indarbejdet et økonomisk incitament for at bygge mindre boliger, idet de udløser lavere grundkapitallån.

De skitserede boliger er i mellemstørrelse, og vil således udløse et kommunalt grundkapitallån på 10 % og således omtrentligt 15,6 mio. kr. såfremt boligerne blev bygget i dag.

Grundkapitallånet har en løbetid på maksimalt 50 år, hvorefter de betales tilbage til kommunen. Sagen vil desuden bevirke at kommunen overfor staten skal påtage sig regarantiforpligtelse på den del af realkreditlånet, som har pantsikkerhed udover 60 % af ejendomsværdien.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lov om almene boliger §116

Indstilling

Administrationen indstiller, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til Byrådet

1. at meddele principgodkendelse til opførelse af i omegnen af 74 almene familieboliger på Hatten grundene i hhv. Maribo og Nakskov efter den delegerede bygherremodel,
2. at fremsende projektet i 4 ugers høring mhp. at genoptage den politiske stillingtagen i juni 2026.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

ØKE-BY-Høring-ØKE-BY

Bilag

Bilag 1 - Notat vedr. almene boliger "Hattens Have" og "Hattens Gård"

Bilag 2 - Projektudvikling Hattens Gård Maribo compress.pdf

Bilag 3 Projektudvikling Hattens Have Nakskov compress.pdf

Bilag 4 - Hatten Maribo - Situationsplan.pdf

Bilag 5 - Visualisering Maribo

Bilag 6 - Eksempel på facadeopstalt - Maribo

Bilag 7 - Eksempel på facadeopstalt - Maribo

Bilag 8 - Eksempel bolig 89m2

Punkt 15: Tryghedsaftale 2026-2029

81.00.05-G01-13-25

Historik

Det forrige byråd vedtog for perioden 1. juli 2023 - 31. december 2025 en Tryghedsaftale for medarbejdere i Lolland Kommune. Formålet med aftalen var at fastholde kvalificerede medarbejdere i kommunen samt at kommunen fremstod som en attraktiv arbejdsplads, hvor medarbejderne oplevede tryghed i ansættelsen, når organisationen og opgaverne forandredes.

Sagsresumé

Med afsæt i dialogen ved dialogmødet d. 18. marts 2026 mellem Økonomi- og Erhvervsudvalget og repræsentanter for HovedMED fremlægges vedlagte forslag til en ny, revideret Tryghedsaftale til ikrafttræden 1. maj 2026 til drøftelse og godkendelse. Udkastet til Tryghedsaftale er godkendt af HovedMED på deres møde d. 28. oktober 2025. Såfremt Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender forslaget, vil Tryghedsaftalen blive forelagt Byrådet til drøftelse og godkendelse.

Sagsfremstilling

Udkast til ny Tryghedsaftale

Med afsæt i dialogen ved dialogmødet d. 18. marts 2026 mellem Økonomi- og Erhvervsudvalget og repræsentanter for HovedMED fremlægges vedlagte forslag til en ny, revideret Tryghedsaftale.

Tryghedsaftalen foreslås at træde i kraft for påtænkte afskedigelser grundet stillingsnedlæggelse, som følge af strukturelle organisatoriske ændringer, der iværksættes overfor medarbejderen pr. 1. maj 2026 og fremefter, så længe aftalen er gældende. Udkastet til Tryghedsaftale er godkendt af HovedMED på deres møde d. 28. oktober 2025. *Udkast til aftale inkl. procespapir er vedlagt som bilag.*

Tryghedsaftalen indebærer, at når der sker nedlæggelse af stillinger, som resultat af strukturelle organisatoriske ændringer, så skal det først afdækkes, om der er mulighed for naturlig afgang blandt medarbejderne og dernæst, om der er mulighed for omplacering til en anden stilling i Lolland Kommune. En organisatorisk ændring kan f.eks. være nedlæggelse af et helt team eller budgetbesparelse, der rammer enkeltpersoner.

Hvis ikke der er sket omplacering efter 3 måneder, vil der blive indledt en uansøgt afskedigelse efter almindelige overenskomstvilkår.

Baggrunden for HovedMED's ønske om en fornyelse af Tryghedsaftalen er udtryk for et ønske om at fastholde kvalificerede medarbejdere i kommunen og at kommunen fremstår som en attraktiv arbejdsplads, hvor medarbejderne oplever tryghed i ansættelsen, når organisationen og opgaverne forandredes. Det er af afgørende betydning for HovedMED, at Tryghedsaftalen fortsat omfatter alle faggrupper i kommunen.

Økonomi

Tryghedsaftalen i tal (*se bilag*)

I forbindelse med seneste Tryghedsaftales udløb er det beregnet, hvilke ekstraomkostninger, aftalen har medført i forbindelse med visse medarbejders overtallighed. Omkostningen til dette har været *kr. 2.271.496*. Her er ikke medtaget de omkostninger, der har været til medarbejdere, der er blevet hurtigt omplaceret, men senere hen er blevet afskediget grundet langtidssygefravær.

33 medarbejdere har i perioden været omfattet af Tryghedsaftalen.

Anvendelsen af Tryghedsaftalen er særligt sket i forbindelse med implementeringen af budget 2025. Der har ikke i perioden været ansættelsesstop og der har derfor løbende været ledige stillinger at forsøge omplacering til.

Den budgetmæssige situation for perioden 2026 -2029 ser noget anderledes ud og der må forventes et betydeligt større antal afskedigelser grundet budgetmæssige besparelser. Som naturlig konsekvens af besparelser i den størrelsesorden må udbuddet af ledige stillinger forventes at være relativt mindre end i sidste aftaleperiode. Alt andet lige vil det betyde at forsøg på omplacering kan blive vanskeligere.

Indstilling

Administrationen indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget:

- 1) at drøfte og eventuelt godkendte fremlagte udkast til Tryghedsaftale for medarbejdere i Lolland Kommune
- 2) at indstille aftalen til endelig godkendelse i Byrådet

Beslutning

Sag udsættes til næstkommende møde i Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Behandlingsplan

Økonomi- og erhvervsudvalget

Byrådet

Bilag

Revideret aftaleudkast maj 2026- december 2029

Proces for forsøg på omplacering af medarbejdere jf. Tryghedsaftalen

Tryghedsaftalen i tal

Punkt 16: Forslag til ændring af afholdelsessted for byrådsmøder

00.22.02-A00-1-01

Sagsresumé

Sagen fremsendes til beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet og omhandler forslag til ændring af sted for afholdelse af byrådsmøder.

Sagsfremstilling

På byrådsmødet den 30. oktober 2025, blev mødeplanen for afholdelse af byrådsmøder godkendt. Det blev samtidig godkendt, at byrådsmøderne afholdes på forskellige destinationer rundt omkring i kommunen.

Det har vist sig, at ikke alle lokaler er de bedst egnede til at afholde byrådsmøder i, og borgmesteren foreslår, at byrådsmøderne fremover kun afholdes i Byrådssalen, Det Gule Pakhus, Jernbanegade 5, Maribo.

Indstilling

Borgmesteren indstiller, at byrådsmøderne fremover afholdes i Byrådssalen i Det Gule Pakhus, Jernbanegade 5, 4930 Maribo.

Beslutning

Indstilles godkendt, at Byrådsmøder fremadrettet afholdes i Det Gule Pakhus.

Punkt 17: Revidering af Byrådets forretningsorden

00.01.00-A26-3-26

Sagsresumé

Der foreslås en ændring af Forretningsorden for Byrådet i Lolland Kommune med henblik på at fastlægge et fast mødested for Byrådets møder og præcisere mødeform samt deltagelse i ordinære og ekstraordinære udvalgs møder.

Ændringerne gennemføres ved indsættelse af § 1, stk. 6 og 7, samt indsættelse af en ny § 8, hvorefter den efterfølgende paragrafnummerering tilpasses.

Ligeledes konsekvensrettes "Kommunalbestyrelse" til "Byråd".

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog den gældende forretningsorden for Byrådet den 12. oktober 2023

Med nærværende sag foreslås forretningsordenen ændret ved indsættelse af § 1, stk. 6 og 7, samt ved indsættelse af en ny § 8. Indsættelsen af en ny § 8 indebærer, at den efterfølgende paragrafnummerering tilpasses som en ren konsekvensændring. Endvidere foreslås foretaget konsekvensrettelser, således at betegnelsen "Kommunalbestyrelse" gennemgående erstattes af "Byråd".

Ændringerne varetager to hovedhensyn. For det første tilsigtes fastlagt en ensartet og klar praksis for anvendelse af virtuelle løsninger i forbindelse med udvalgs møder på tværs af samtlige udvalg. For det andet foreslås fastsat et fast mødested for Byrådets møder i Byrådssalen, Det Gule Pakhus, Torvet 3, 4930 Maribo.

Forslag om § 1, stk. 6 og 7 – fast mødested for byrådets møder

Ved indsættelse af § 1, stk. 6 og 7 foreslås fastsat, at Byrådets ordinære møder som udgangspunkt afholdes i Byrådssalen, beliggende i Det Gule Pakhus, Torvet 3, 4930 Maribo, samt at Byrådet i særlige tilfælde kan træffe beslutning om anvendelse af et andet mødested.

Fastlæggelse af et fast mødested bidrager til en stabil og forudsigelig planlægning og afvikling af byrådsmøderne. Byrådssalen er indrettet til afholdelse af byrådsmøder og tilbyder hensigtsmæssige lyd- og akustikforhold, som sikrer, at byrådsmedlemmerne har de nødvendige forudsætninger for at kunne følge forhandlingerne og behandle sagerne på et forsvarligt grundlag.

Forslag om ny § 8 – regler om fysisk og virtuel deltagelse i udvalgs møder

Den foreslåede nye § 8 fastslår som udgangspunkt, at alle ordinære møder i Økonomi- og Erhvervsudvalget og de stående udvalg afholdes med fysisk fremmøde. Det foreslås endvidere fastsat, at deltagelse i ordinære udvalgs møder ved anvendelse af virtuelle mødeløsninger (Microsoft Teams) alene kan tillades af udvalgsformanden efter forudgående anmodning fra det pågældende udvalgsmedlem og kun hvis særlige omstændigheder tilsiger det.

Herudover foreslås fastsat, at udvalgsformanden kan tillade, at ekstraordinære udvalgs møder afholdes helt eller delvist som virtuelle møder (Microsoft Teams). Herved etableres en fælles og forudsigelig ramme for anvendelsen af virtuelle løsninger ved udvalgs møder, således at praksis ikke udvikler sig uensartet mellem de enkelte udvalg.

Forslaget er udformet inden for rammerne af Kommunestyrelseslovens regler om udvalgenes mødevirksomhed, herunder at udvalgene udøver deres virksomhed i møder, og at Økonomi- og Erhvervsudvalget samt hvert stående udvalg træffer beslutning om tid og sted for udvalgets møder (mødeplan). Lovgivningen er ikke til hinder for, at der lokalt fastsættes regler i forretningsordenen om, at udgangspunktet er fysisk fremmøde, samt om de nærmere betingelser for, hvornår virtuel deltagelse for enkelte medlemmer kan tillades, og hvornår udvalgs møder kan afholdes virtuelt. Dette er i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets praksis, hvorefter der lokalt kan fastsættes nærmere retningslinjer for anvendelse af virtuelle løsninger, herunder rammer for virtuel deltagelse i i øvrigt fysiske møder.

Øvrige ændringer

Indsættelsen af en ny § 8 forudsætter, at den efterfølgende nummerering i forretningsordenen tilpasses (omnummerering af bestemmelser fra og med nuværende § 8).

Endvidere foreslås foretaget konsekvensrettelser, således at betegnelsen "Kommunalbestyrelse" gennemgående erstattes af "Byråd" i overensstemmelse med betegnelsen anvendt i Kommunens styrelsesvedtægt.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lov om Kommuners Styrelse samt Indenrigs- og Sundhedsministeriets praksis.

Indstilling

Borgmesteren indstiller, at

1. Forretningsordenen for byrådet ændres således, at der indsættes nye bestemmelser i § 1, stk. 6 og 7 om fastlæggelse af byrådets møder i Byrådssalen, Det Gule Pakhus, Torvet 3, 4930 Maribo, med mulighed for, at byrådet i særlige tilfælde kan beslutte et andet mødested.
2. Forretningsordenen for byrådet ændres endvidere ved indsættelse af en ny § 8 om fysisk fremmøde som udgangspunkt ved alle ordinære møder i økonomiudvalget og de stående udvalg, med adgang til virtuel deltagelse (Microsoft Teams) for enkelte medlemmer efter udvalgsformandens tilladelse samt adgang til, at udvalgsformanden kan beslutte, at ekstraordinære udvalgsmøder afholdes virtuelt (Microsoft Teams).
3. Som konsekvens heraf tilpasses den efterfølgende paragrafnummerering i forretningsordenen, og betegnelsen "Kommunalbestyrelse" ændres til "Byråd", hvor dette er relevant.

Beslutning

Sag udsættes med henblik på nedsættelse af en arbejdsgruppe for yderligere tilføjelser og bemærkninger til forretningsordenen.

Leif Utermöhl deltog ikke ved behandlingen af dette punkt.

Behandlingsplan

ØKE-BY

Bilag

UDKAST Forretningsorden for Byrådet i Lolland Kommune - opdateret april 2026

Forretningsorden for Byrådet i Lolland Kommune - opdateret oktober 2023

Punkt 18: Åben orientering

00.01.00-G01-16-25

Sagsfremstilling

Åben orientering til Økonomi- og Erhvervsudvalgsmødet den 22. april 2026.

Beslutning

Intet til orientering.

Leif Utermöhl deltog ikke ved behandlingen.

Punkt 19: Lukket: Hjemtagelse af drift og vedligehold af gadelysanlægget

05.01.12-Ø00-1-24

Indstilles godkendt.

Leif Utermöhl deltog ikke ved behandlingen.

Punkt 20: Lukket: Bodelingsaftale

29.00.00-G01-2-26

Indstilles godkendt.

Leif Utermöhl deltog ikke ved behandlingen.

Punkt 21: Lukket: Lukket orientering

00.01.00-G01-16-25

Taget til efterretning.

Leif Utermöhl deltog ikke ved behandlingen.

Punkt 22: Godkendelse af referat

00.01.00-G01-16-25

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra Økonomi- og Erhvervsudvalgsmødet den 22. april 2026.

Beslutning

Godkendt.